



Bůh nad nikým neláme hůl, ale vrací člověku důstojnost

Jak jsem k tomu přišel? V knize Moudrosti zazněla věta: „Vždyť ty miluješ všechno, co je, a nic si neošklivíš z toho, cos udělal, neboť kdybys něco nenáviděl, nestvořil bys to“ (*Mdr 11,24*). Vyprávění Lukáše o Zacheovi to pěkně ilustruje: Zacheus byl člověk, který mohl mít velký vnitřní problém sám se sebou.

Evangelium udává dvě okolnosti, které na něm mohly mít velký podíl: Byl to muž malé postavy a byl to kolaborant - celník. V prvním případě mohl být snadno druhými přehlížený, odsunovaný, nebraný dostatečně vážně. V druhém případě si před ním každý horlivější izraelský národovec odplivl a mezi Izraelity asi neměl moc přátel. To jsou dostatečné okolnosti, aby Zacheus mohl prožívat cosi vnitřně bolestivého. Jeho neobvyklé gesto, gesto dospělého muže vylezení na strom, to může dokladovat. Dospělý muž většinou zachovává svou důstojnost, hrdost a neleze na stromy, byť i kvůli tomu, aby uviděl nějakou celebritu. Zacheus však ano. A nebyla to ani zvědavost, ale hluboká vnitřní touha vidět toho, o kom mnozí vyprávěli. Vytušil, že ten, který jde kolem obklopen zástupem lidí, mu může cosi dát, a pomoci jeho vnitřnímu problému, a tušil to správně.

Ježíš odpověděl na toto gesto plné touhy: „Zachee, pojd' rychle dolů: dnes musím zůstat v tvém domě“ (*Lk 19,5*). Druhými opovrhovanému a odstrkovanému Zacheovi Ježíš vrátil jeho důstojnost a čest. Nejen, že si ho všiml, ale pozval se k němu do domu. Jak Zacheovi muselo být. Je to jako by do naší vesnice přijela jakási megacelebrita, dejme tomu Karel Gott, který by si všiml v davu kolem sebe někoho se smutnou tváří a řekl by mu: „Rád bych si u tebe dnes dal kávu a poseděl s tebou.“ To by se kde kdo cítil poctěn. Bůh, tak odpověděl na ránu v srdci Zacheově, tím že se k němu přiznal, nezlomil nad ním hůl a prokázal mu lásku.

Navrácená důstojnost Zachea zcela obrátila, a nejen jeho, ale celé Zacheově rodině - celému jeho domu („Dnes přišla do tohoto domu spása“ *Lk 19,9*) se dostalo skrze gesto jejich otce Zachea a gesto Ježíše velké radosti. Bůh tak prokázal svou pozornost, že na nikoho nezapomíná, nad nikým neláme hůl, nikoho nemá v nenávisti, ale miluje všechny, protože je stvořil.